

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U101307

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дика Ольга Олегівна

2. Dyka Olga

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 03.00.05

Назва наукової спеціальності: Ботаніка

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-04-2021

Спеціальність за освітою: Ботаніка

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070087

Місцезнаходження: 79000, м.Львів,вул.Університетська,1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.215.01

Повне найменування юридичної особи: Національний ботанічний сад ім. М. М. Гришка
Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417228

Місцезнаходження: вул. Тімірязєвська, буд. 1, м. Київ, Київська обл., 01014, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.29

Тема дисертації:

1. Порівняльна морфологія та васкулярна анатомія квітки Hyacinthaceae Batsch
2. Comparative morphology and vascular anatomy of the flower in Hyacinthaceae Batsch

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню морфології та васкулярної анатомії квітки в родині Hyacinthaceae. Дослідження ґрунтується на аналізі будови квітки 15 видів з 13 родів, що відносяться до підродин Hyacinthoideae, Ornithogaloideae, Urgineoideae й Oziroëoideae, та репрезентують основні морфологічні типи квіток гіацинтових. У роботі на підставі власних досліджень виявлено чотири типи організації оцвітчини та андроцею, шість типів вертикальної зональності гінецею та септального нектарника, визначено типи плацентації насінних зачатків та типи обтураторів. Вперше визначений тип септального нектарника та описані ознаки залозистого епідермісу. Вперше встановлено два типи іннервації оцвітчини та андроцею та п'ять типів організації провідної системи гінецею, чотири з яких відрізняються організацією вентральних пучків плодолистків. За даними аналізу морфологічної будови та васкулярної анатомії квітки виявлено ознаки, які дозволяють розширити базу даних для таксономічного та філогенетичного аналізу Hyacinthaceae. Серед виявлених ознак є ознаки зовнішньої морфології квітки, мікроморфології та вертикальної зональності

2. The thesis is dedicated to the study of flower morphology and vascular anatomy of Hyacinthaceae Batsch. The research is based on the flower structure analysis in 15 species of 13 genera, related to subfamilies Hyacinthoideae, Ornithogaloideae, Urgineoideae and Oziroëoideae that represent the main morphological types of hyacinth flowers. Entirely new data of the gynoecium micromorphology were obtained, as well as the types of perigonium structure, androecium, gynoecium and types of flower vascular system were established. Among the studied representatives of the Hyacinthaceae, four types of perigonium and androecium organization were identified. The first type is characterized by the free tepals and free stamens (*Ledebouria socialis* (Massonieae/Hyacinthoideae), *Ornithogalum fimbriatum*, *O. dubium*, *O. orthophyllum* subsp. *kochii* (Ornithogaleae/Ornithogaloideae)). The second type is characterized by the fact that in the flower the tepals and stamens are fused at the base (*Scilla bifolia*, *Barnardia japonica* (Hyacintheae/Hyacinthoideae), *Fusifilum physodes*, *Bowiea volubilis* (Urgineoideae) and *Oziroë biflora* (Oziroëoideae)). Third type is characterized by a short flower tube (less than ½ of the tepals length) of fused tepals and stamens (*Puschkinia sciloides* (Hyacintheae/Hyacinthoideae), *Drimiopsis maculata* (Massonieae/Hyacinthoideae), *Geschollia anomala* (Urgineoideae)). In *Puschkinia sciloides* outer tepals form a short tube. Fourth type is characterized by a long flower tube of fused tepals (greater than or equal to ½ of the tepals length) and stamens (*Galtonia viridiflora*, *Dipcadi brevifolium* (Dipcadeae /Ornithogaloideae) and *Veltheimia bracteata* (Massonieae / Hyacinthoideae)). In most species, axile placentation was found in the lower portion and parietal in the upper portion of the ovary, in *Ornithogalum dubium*, *Galtonia viridiflora*, *Dipcadi brevifolium* and *Fusifilum physodes* only parietal placentation occurs. It has been found that for representatives of Oziroëoideae, Ornithogaloideae funicular obturators are characteristic, and for representatives of Urgineoideae, Hyacinthoideae – placental-funicular obturators. Varying degree of style channel fusion in representatives of the Hyacinthaceae is confirmed. For the first time, the type of septal nectaries was determined for the studied species and the characters of secretory epidermis were described. The Hyacinthaceae family is characterized by septal nectaries, in which the septal fissures reach the base of the ovary and open outward at the base of the style, or extend from the middle of the ovary to its roof and open in the upper third of the ovary. Glandular epidermal cells are relatively small, more or less isodiametric; slightly elongated parallel to the surface of the nectary or vertically to its surface. Based on the analysis of the vertical structure of gynoecium and septal nectaries, it was found hemisyncarpous gynoecium with common septal nectary type is in *Ledebouria socialis*, *Drimiopsis maculata*, *Veltheimia bracteata*, *Bowiea volubilis*, *Oziroë biflora*, syncarpous gynoecium with common septal nectary type – in *Scilla bifolia*, *Puschkinia sciloides*, *Ornithogalum fimbriatum*, *O. dubium*, *O. orthophyllum* subsp. *kochii*, *Galtonia viridiflora*, *Dipcadi brevifolium*, *Geschollia anomala*, *Fusifilum physodes*, syncarpous gynoecium with distinct septal nectary type – in *Barnardia japonica*. Zone of distinct nectary in the form of three separate cavities, not connected by epidermis is first detected in the structure of the septal nectaries of *Scilla bifolia*, *Barnardia japonica*, *Veltheimia bracteata*, *Ornithogalum fimbriatum*, *O. dubium*, *O. orthophyllum* subsp. *kochii*, *Galtonia viridiflora*, *Dipcadi brevifolium*, *Fusifilum physodes*, *Oziroë biflora*. It is established that the flower vascular system of the studied species is organized as in a flower with free flower organs, i.e. traces of stamens and tepals are single- bundles, always formed in the receptacle, the carpel trace composed of one dorsal and two ventral bundles or one dorsal, two lateral and two ventral bundles. There are five types of organization of the gynoecium vascular system, four of which differ in the organization of the carpels ventral bundles. According to the analysis of the morphological structure and vascular anatomy of the flower, the features that allow to expand the database for taxonomic and phylogenetic analysis of Hyacinthaceae were revealed. Among the identified characters are characters of external morphology of the flower, micromorphology and vertical zonality of the gynoecium, the septal nectary structure and flower vascular anatomy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волгін Сергій Олександрович

2. Volgin Sergiy

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буюн Людмила Іванівна

2. Buyun Lydmila

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новіков Андрій Валерійович

2. Novikov Andriy

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Клименко Світлана Валентинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Клименко Світлана Валентинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.